

Ultrapassar

Les actituds ultraistes prou conegudes ens han dut a substantivar la forma ultra. De fet, el que hem substantivat no és la preposició ultra, que significa «en addició a», sinó el prefix ultra, que vol dir «més enllà, en grau excessiu». Amb aquest prefix hem format un bon nombre de mots composts ultramarí, ultragasós, ultrancer, etc.—, i se'n poden formar encara molts més, ja que és susceptible d'ésser anteposat a una sèrie indefinida d'adjectius.

Un dels mots formats amb aquest prefix és el verb ultrapassar, que significa «anar més enllà (d'un límit)» o bé «estar per sobre (d'algué o d'alguna cosa)». I, amb un significat pràcticament equivalent, tenim també el verb excedir. Ultrapassar i excedir són, doncs, intercanviables, si no sempre, en la majoria de les ocasions. Però no resulta infreqüent que alguns els deixin tots dos de banda i recorrin, per a expressar flux sentit, a formes impròpies com ara «depassar» i «rebassar». «Depassar» és un gal·licisme ben clar i «rebassar» un castellanisme ben evident. I no veiem que hi hagi res que n'aconselli l'admissió, tant més que són del tot innecessaris; disposant com disposem dels verbs ultrapassar i excedir, als quals podríem afegir encara sobrepassar i sobrepujar. Els exemples següents, models d'aquells en què se sol incorrer en l'ús dels verbs «rebassar» i «depassar», ens ho poden demostrar: Han excedit els límits de la discreció més elemental. L'edifici excedeix en alçada tots els altres de la plaça. Les pèrdues ultrapassen els beneficis. La realitat va ultrapassar les nostres temences. El sobrepassen en intel·ligència i cultura.